

RAPORTUL DIRECTORATULUI

privind situațiile financiare aferente exercițiului financiar

încheiat la 31 decembrie 2022

FONDUL ROMÂN DE CONTRAGARANTARE SA a fost înființat în baza OUG nr. 23/2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 312/2009, fiind o instituție financiară specializată, organizată ca societate comercială în care statul român deține 68% din acțiuni, prin intermediul Ministerului Finanțelor Publice și Fundația Post-Privatizare 32%.

FONDUL ROMÂN DE CONTRAGARANTARE SA are ca obiect de activitate principal "Alte intermediari financiare" cod CAEN 6499 respectiv contragarantarea garanțiilor acordate de fondurile de garantare pentru credite și alte instrumente de finanțare contractate de întreprinderile mici și mijlocii de la instituțiile de credit și alte instituții financiare nebancare.

FONDUL ROMÂN DE CONTRAGARANTARE SA are ca obiect de activitate secundar "Activități auxiliare intermediarilor financiare, exclusiv activități de asigurări și fonduri de pensii" cod CAEN 6619, numai în măsura în care aceste activități sunt legate de activitățile de garantare, respectiv emiterea de garanții în numele și contul statului, în baza mandatului acordat, în cadrul programelor guvernamentale, realizând operațiunile de analiză și acordare a garanțiilor.

1. Considerente generale asupra administrării Fondului în perioada 01.01.2022-31.12.2022

În cursul anului 2021, Fondul și-a desfășurat activitatea în conformitate cu prevederile legislației societăților comerciale și al celorlalte reglementări statutare în vigoare.

Membrii directoratului au acționat conform atribuțiilor stipulate în Actul Constitutiv al Fondului și în limita competențelor atribuite de Adunarea Generală a Acționarilor. Membrii directoratului își exercită atribuțiile sub controlul Consiliului de Supraveghere al Fondului și asigură coordonarea și administrarea corespunzătoare a activității societății.

Pe parcursul anului 2022, Fondul a gestionat portofoliul de angajamente de contragarantare, analiza cererilor de plată și efectuarea plăților conforme, identificarea de noi produse și mecanisme de contragarantare, pentru stimularea utilizării acestui instrument modern de protecție financiară a fondurilor de garantare și de facilitare a accesului la finanțare pentru IMM-uri. Astfel, la data de 31.12.2022, soldul contragaranțiilor acordate de FRC este în valoare de 23.317.124 lei, pentru un număr total de 119 angajamente.

Începând cu luna octombrie 2018, FRC a început emiterea de garanții în numele și contul statului, în cadrul programului „Investește în tine”. A fost acordat mandatul de emitere și s-a alocat plafon prin convenția încheiată cu Ministerul Finanțelor Publice.

Programul se adresează persoanelor fizice cu vârsta cuprinsă între 16 și 26 de ani care sunt cuprinse în sistemul de învățământ sau care efectuează cursuri de specializare, autorizate de către Ministerul Educației Naționale, și după caz, de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale,

precum și persoanelor fizice cu vârsta cuprinsă între 26 și 55 ani care sunt cuprinse în sistemul de învățământ sau efectuează cursuri de reconversie și/sau specializare profesională autorizate de către Ministerul Educației Naționale, și după caz, de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale, pentru o perioadă de maxim 10 ani, inclusiv perioada de grație. Destinația creditului are în vedere acoperirea nevoilor beneficiarilor și familiilor acestora privind educația, sănătatea, cultura, sportul și de habitat.

Programul a continuat și anul 2019, astfel la data de 31.12.2019, soldul garanțiilor acordate de FRC a fost în valoare de 142.084.038,04 lei, pentru un număr total de 4410 angajamente.

Programul nu a continuat pe parcursul anului 2022 deoarece nu s-a alocat un nou plafon, la începutul anului, prin hotărâre de guvern, în conformitate cu prevederile art. 5, alin. 2 din Anexa la HG nr. 741/2018 pentru aprobarea Normelor de aplicare a OUG nr. 50/2018 privind implementarea programului guvernamental „Investeste în tine”. Acest fapt a determinat doar gestionarea portofoliului existent cu renunțări, diminuări și regularizări. Astfel la data de 31.12.2022, soldul garanțiilor acordate în perioada 2018-2019, a scăzut până la nivelul de 107.104.589,07 lei pentru un număr de 4092 angajamente.

În anul 2022, în luna iunie, FRC a emis garanții în numele și contul statului, în baza mandatului acordat, în cadrul **Programului Garant Construct**, schemă de ajutor de stat pe cadru temporar COVID-19 2020/C 91 I/01 comunicată de Comisia Europeană valabilă până la data de 30.06.2022, și prin convenția semnată cu Ministerul Finanțelor Publice conform prevederilor OUG nr. 24/2022. Acest program s-a adresat IMM-urilor și destinat proiectelor privind îmbunătățirea eficienței energetice, investiții în domeniul energiei verzi și aliniere la obiectivele de mediu implementate de IMM-uri din domeniul construcțiilor și unități administrativ-teritoriale.

Bugetul schemei de ajutor de stat pe cadru COVID, compus din comision de risc, comision de administrare, dobânzi bancare (primele 24 de luni) și componenta nerambursabilă de 10%, a fost de 495.572.822 lei pentru un număr de 4.165 beneficiari, iar plafonul total al garanțiilor care au putut fi acordate în cadrul programului a fost de 2,5 mld. lei (1,25 mld. lei pentru subprogramul de susținere a proiectelor de investiții pentru IMM-urile din sectorul construcțiilor și 1,25 mld. lei pentru subprogramul de susținere a proiectelor de investiții de scară mică pentru unitățile administrativ-teritoriale, care presupun finanțarea unor activități din sectorul construcțiilor). Schema de ajutor de stat pe cadru COVID a avut ca termen de implementare data de 30.06.2022. Prin intermediul acestui program IMM-urile pot accesa credite pentru capital de lucru ce nu pot depăși 5 mil. lei per beneficiar și credite pentru investiții ce nu pot depăși 10 mil. lei per beneficiar.

FRC a încheiat convenții de acordare a garanțiilor în cadrul Programului Garant Construct cu 19 bănci din sistemul bancar și a acordat 38 de garanții cu o valoare cumulată de 72.779.000 lei. La 31.12.2022 au rămas în sold 36 de garanții cu o valoare de 69.055.900 lei.

Conform prevederilor OUG nr. 24/2022 a fost aprobat un al doilea program guvernamental pe schema de ajutor de stat pe cadru COVID-19 valabilă până la data de 30.06.2022, respectiv **Programul Innovation**, în vederea sprijinirii capacității de inovare, susținerii activităților de export ale IMM-urilor cu activitate în domeniul comerțului și serviciilor, cu cifra de afaceri mai mică de 1 mil. euro, care activează în industria exportatoare, nepoluantă.

Finanțările în cadrul acestui program pot avea ca destinații stimularea exporturilor românești, susținerea tranzacțiilor internaționale și a investițiilor românești în străinătate, stimularea comerțului online și a digitalizării, re tehnologizarea companiilor locale, achiziții software și certificate e-commerce și de administrare a unei firme, obținerea brevetelor de invenție privind produse, strategii, mediu, digitalizare.

Bugetul schemei de ajutor de stat pe cadru COVID, compus din comision de risc, comision de administrare, dobânzi bancare, a fost de 214,55 mil. lei pentru un număr de 1.835 beneficiari, iar plafonul total al garanțiilor care au putut fi acordate în cadrul programului a fost de 1 mld. lei. Schema de ajutor stat pe cadru COVID a avut ca termen de implementare data de 30.06.2022.

Nu au fost acordate garanții în Programul Innovation deoarece procedura de implementare a acestuia nu a fost aprobată pe cadru COVID.

În data de 23 martie 2022, Comisia Europeană a adoptat cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a invaziei Rusiei împotriva Ucrainei, care cuprinde printre altele măsuri de ajutor de stat similar celor adoptate pentru criza provocată de pandemia COVID-19, respectiv ajutor de stat sub forma garanțiilor și creditelor cu dobândă finanțată de la bugetul de stat, care vor permite accesul la lichiditate companiilor afectate direct sau indirect de efectele invaziei. Termenul maxim permis de Cadrul temporar pentru acordarea ajutoarelor de stat în baza acestuia fiind data de 31 decembrie 2022.

Schema de ajutor de stat pe cadru temporar al agresiunii împotriva Ucrainei a fost aprobată prin OUG nr. 99/2022 pentru Programul IMM Invest Plus cu **componentele Garant Construct și Innovation**.

Procedura de implementare a **Programului IMM Invest Plus componenta Garant Construct** a fost publicată în data de 20 septembrie 2022 prin Ordinul comun al ministrului finanțelor, al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, al ministrului antreprenoriatului și turismului și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 2167/2474/1535/280/2022.

Plafoanele totale stabilite prin Ordinul comun publicat în data de 20 septembrie 2022 au fost în valoare 3 mld.lei care s-au alocat în mod egal FNGCMM și FRC din care 2 mld. lei pentru subprogramul de susținere a proiectelor de investiții pentru IMM-urile și întreprinderi mici cu capitalizare de piață medie din sectorul construcțiilor și de 1 mld. lei pentru subprogramul de susținere a proiectelor de investiții de scară mică pentru unitățile administrativ-teritoriale, care presupun finanțarea unor activități din domeniul construcțiilor.

Bugetul schemei de ajutor de stat pentru ajutorul de stat sub formă de grant, respectiv comisionul de risc, comisionul de administrare aferente garanției de acordare pe toată durata de valabilitate a garanției acordate și dobânzile bancare (suportate de la bugetul de stat pentru primele 12 luni) a fost de maxim 900,68 mil. lei și s-a estimat acordarea unui număr maxim de 10.704 de beneficiari per întreg programul IMM Invest Plus.

În program s-au înscris 14 bănci comerciale, respectiv Alpha Bank, BCR, BRD, CEC Bank, Eximbank, Garanti Bank, Intesa Sanpaolo, Libra Bank, OTP Bank, Patria Bank, Procredit Bank, Raiffeisen Bank, Techventure Bank, Unicredit Bank, Vista Bank și au fost alocate plafoane fiecărei bănci cu care s-a semnat convenție de acordare a garanțiilor conform solicitărilor venite din partea băncilor partenere.

În cadrul acestui program au fost acordate 56 de garanții cu o valoare cumulată de 82.384.937 lei. La 31.12.2022 au rămas în sold 56 de garanții cu o valoare totală de 82.340.285 lei.

Plafonul total aferent **Programului IMM Invest Plus componenta Innovation** pentru anul 2022 a fost stabilit la valoarea de 750 mil. lei conform Ordinului ministrului finanțelor și al ministrului cercetării, inovării și digitalizării nr. 3033/21494/2022 și s-au înscris în program 12 bănci comerciale, respectiv Alpha Bank, BRD, CEC Bank, Eximbank, Intesa Sanpaolo, OTP Bank, First Bank, Procredit Bank, Techventure Bank, Unicredit Bank și Vista Bank, Banca Transilvania și au

fost alocate plafoane fiecărei bănci cu care s-a semnat convenție de acordare a garanțiilor conform solicitărilor venite din partea băncilor partenere.

Valorile maxime ale fiecărei finanțări acordate unui beneficiar pentru capital de lucru și pentru investiții rămân nemodificate, respectiv 5 mil.lei pentru creditele/liniile de credit pentru finanțarea capitalului de lucru și 10 mil. lei pentru finanțarea creditelor de investiții și au fost acordate primele garanții începând cu luna decembrie 2022.

Au fost acordate în acest program 3 garanții (în luna decembrie 2022) cu o valoare totală de 3.168.000 lei.

În data de 29 iunie 2022 a fost publicat OUG nr.95/2022 privind aprobarea **programelor guvernamentale Student Invest și Family Start**.

Pentru aceste programe s-au semnat convenții cu 33 de bănci partenere, respectiv CEC Bank, Libra Bank și CreditCoop cu 31 de unități teritoriale și au fost alocate plafoane fiecărei bănci cu care s-a semnat convenție de acordare a garanțiilor conform solicitărilor venite din partea băncilor partenere.

Pentru anul 2022 plafonul total al garanțiilor care au putut fi emise în baza OUG nr. 95/2022 a fost de 250 mil. lei pentru fiecare program în parte, respectiv un număr de 8.333 de beneficiari în cadrul Programului Student Invest și 6.250 de beneficiari în cadrul Programului Family Start. Numărul de beneficiari se stabilește anual, în limita sumelor aprobate cu această destinație în bugetul M.F.T.E.S.

Programul Student Invest facilitează accesul la finanțare prin garantarea unui credit în valoare de maximum 50.000 lei, în proporție de 80%, de către stat prin FRC. Programul este destinat persoanelor fizice cu vârsta cuprinsă între 18 și 31 de ani neîmpliniți care sunt cuprinse în instituțiile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate. Destinația creditului este de a acoperi nevoile tinerilor studenți și a familiilor acestora privind educația, sănătatea și cultura, precum și cele de locuire și se poate acorda pe o perioadă maximă de 10 ani cu o perioadă de grație de 5 ani, începând de la data acordării creditului.

Plățile de dobândă pentru creditul acordat precum și comisioanele de analiză și de gestiune a garanțiilor sunt suportate din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.

Au fost acordate, începând cu luna noiembrie 2022, un număr de 477 de garanții cu o valoare totală de 18.287.176 lei.

Programul Family Start facilitează accesul la finanțare prin garantarea unui credit în valoare de maximum 75.000 lei, în proporție de 80%, de către stat prin FRC. Programul este destinat persoanelor fizice cu vârsta cuprinsă între 18 și 45 de ani neîmpliniți care își întemeiază o familie și/sau tineri care formează o familie și care au, împreună, salarii nete lunare de până la maximum 7.500 lei/lună. Destinația creditului este de a acoperi nevoile tinerilor privind obținerea statutului de soț și soție, locuirea, sănătatea, educația și cultura și se poate acorda pe o perioadă maximă de 10 ani cu o perioadă de grație de 5 ani, începând de la data acordării creditului.

Comisioanele de analiză și de gestiune a garanțiilor, precum și 75% din dobânda totală pentru creditul acordat sunt suportate din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse.

În acest program au fost acordate 139 de garanții cu o valoare totală de 7.912.740 lei. La 31.12.2022 au rămas în sold 139 de garanții cu o valoare totală de 7.911.740 lei.

Participarea la implementarea programului INVEST EU reprezintă noua direcție adoptată în trimestrul IV al anului 2019 și continuată pe parcursul anului 2020. În acest sens s-a întocmit un plan de afaceri ce a fost prezentat Ministerului Finanțelor Publice în luna decembrie 2019. În decursul primului trimestru al anului 2020 s-a primit acceptul și sprijinul în demersul început de FRC de a deveni partener de implementare al Comisiei Europene, precum și susținerea în promovarea către instituțiile europene de resort.

În luna ianuarie 2020 Directoratul a înaintat Consiliului de Supraveghere o analiză de oportunitate pentru ca FRC să devină partener de implementare în cadrul Programului InvestEU, care a primit aziv favorabil. La finalul lunii martie 2020, Ministerul Finanțelor a răspuns favorabil interesului manifestat de FRC și, în calitate de autoritate tutelară, a comunicat că susține demersul societății. La data de 09.06.2020 FRC a transmis Comisiei Europene solicitarea de accesare a programului, precum și alte documente solicitate în faza preliminară. Comisia Europeană a comunicat la data de 31.08.2020, oficial FRC, că aplicația depusă a fost verificată, FRC primind avizul pentru a trece la următoarea etapă a procedurii standard privind partenerii de implementare, respective evaluarea pe bază de piloni în conformitate cu Decizia Comisiei Europene din 17 aprilie 2019.

În ultima parte a anului 2020 s-a declanșat procedura de selecție a auditorului extern și s-a concretizat în primul semestru al anului 2021 prin desfășurarea selecției propriu zise prin procedură simplificată a serviciilor de evaluare conform cerințelor din Decizia CE din data de 17 aprilie 2019 privind stabilirea noului mandat pentru metodologia de evaluare pe piloni care urmează să fie utilizată în temeiul Regulamentului (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului. În urma procedurii de selecție a fost semnat contractul de evaluare pe bază de piloni cu auditorul independent KPMG Audit SRL în data de 23.06.2021, contract care se va desfășura în două etape.

În perioada 25.06.2021-23.09.2021 s-a desfășurat Etapa 1 de pre-evaluare prin care KPMG Audit SRL a efectuat o pre-evaluare a sistemelor instituite precum și măsurile de control, normele și procedurile aplicate de către FRC pentru pilonii 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, pe baza criteriilor stabilite de către Comisie pentru acești piloni, în condițiile prevăzute în Anexa 3 din Decizia CE nr. 2019/C191/02.

În urma pre-evaluării, KPMG a pus la dispoziția FRC Raportul de pre-evaluare final înregistrat la FRC sub numărul 3695/24.09.2021, în care s-au identificat constatările și recomandările ce trebuie luate în considerare de FRC pe fiecare pilon ce face obiectul pre-evaluării, pentru a îmbunătăți sistemele, măsurile de control, normele sau procedurile interne.

După încheierea etapei de pre-evaluare din 29.09.2021 și acceptarea raportului redactat de KPMG în data de 30.09.2021, FRC a demarat Etapa a 2-a de evaluare și a depus notificarea privind exprimarea interesului de a fi acceptat de către Comisia Europeană ca partener de implementare în cadrul Programului InvestEU în data de 01.10.2021.

În data de 30.09.2021 s-a întocmit planificarea evaluării pe bază de piloni conform Deciziei CE nr. 2019/C191/02, Etapa a 2-a a fost suspendată prin Act adițional până la data de 31.12.2022.

În ceea ce privește asigurarea plasării disponibilităților în condiții de randament adecvat pieței financiar-bancare din România, Fondul implementează și revizuieste periodic Strategia de investire a resurselor sale financiare ce s-au constituit în plasamente în valoare totală de 410.185.000 lei la data de 31.12.2022.

2. Cadrul legal pentru întocmirea situațiilor financiare

Fondul întocmește și prezintă situațiile financiare în RON, în conformitate cu Legea contabilității nr. 82/1991 precum și cu reglementările contabile emise de Ministerul Finanțelor Publice, respectiv OMFP 1802/2014 cu modificările și completările ulterioare.

Fondul întocmește situații financiare individuale, având ca perioadă de referință pentru exercițiul financiar anul calendaristic, pe baza principiului continuității activității.

Situațiile financiare întocmite pentru exercițiul financiar 2022 cuprind:

- ✓ Bilanț
- ✓ Contul de profit și pierdere
- ✓ Situația modificărilor capitalului propriu
- ✓ Situația fluxurilor de trezorerie
- ✓ Note explicative la situațiile financiare anuale

Raportul anual și Situațiile Financiare anuale oferă o imagine fidelă a situației activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, precum și performanței financiare a Fondului Român de Contragarantare SA, cu respectarea reglementarilor contabile aplicabile.

3. Bilanțul la 31.12.2022

În sinteză, bilanțul societății la data de 31.12.2022, comparativ cu 31.12.2021 se prezintă astfel:

RON	31.12.2021	31.12.2022
TOTAL ACTIVE, din care:	449.821.864	448.490.976
Active imobilizate, din care:	224.600.653	224.619.530
- Imobilizări financiare	224.485.000	224.485.000
Stocuri	0	0
Creanțe	19.376.603	25.623.829
Investiții pe termen scurt	189.700.000	185.700.000
Casa și conturi la bănci	3.679.156	2.393.303
Cheltuieli în avans	12.465.453	10.154.314
TOTAL PASIVE, din care:	449.821.864	448.490.976
DATORII, din care:	23.704.844	17.882.532
Datorii curente	1.587.007	1.926.570
Venituri în avans	2.455	1.010.209
Provizioane riscuri specifice	22.115.381	14.945.753
CAPITALURI PROPRII, din care:	428.649.050	430.608.444
Capital	400.000.000	400.000.000
Rezerve	28.649.050	26.447.499
Rezultat reportat	-	-
Rezultat exercițiu	-2.532.030	4.491.424
Repartizarea profitului	-	-330.479

Structura activelor și datoriilor Fondului reflectă natura specifică a activității desfășurate, în calitate de instituție financiară specializată.

Activele Fondului sunt reprezentate în cea mai mare măsură de plasamentele efectuate în aplicarea strategiei sale de investire a resurselor disponibile în condiții de eficiență și siguranță adecvate. Astfel, plasamentele Fondului sunt constituite din:

- **Investiții pe termen scurt în depozite** pe termen de până la un 1 an și disponibilități în conturi curente deschise la bănci, în proporție de 42% din activele totale, în scopul menținerii unei lichidități adecvate. Plasamentele în depozite bancare se realizează în cadrul limitelor maxime de expunere aprobate prin Strategia de investire a resurselor financiare ale Fondului de către Consiliul de Supraveghere.

Structura plasamentelor în depozite bancare la data de 31.12.2022 se prezintă astfel:

SOLD LA 31 DECEMBRIE 2022			
BANCA	VALOARE DEPOZITE	RATA MEDIE DOBÂNDĂ	DOBÂNDA DE ÎNCASAT
Alpha	16.500.000	10,08%	547.832
Exim Bank	22.100.000	9,40%	911.199
Vista Bank	1.300.000	10,08%	21.493
First Bank	2.500.000	9,96%	751.165
Patria Bank	26.000.000	10,46%	279.894
Techventures Bank	42.900.000	10,56%	1.450.460
Intesa Sanpaolo	50.300.000	9,79%	368.687
TOTAL	185.700.000	10,08%	4.330.731

- **Investiții financiare pe termen mai mare de 1 an** - pe parcursul anului 2022, pe fondul creșterii ratelor de dobândă pe piața monetară interbancară și menținerii unui nivel ridicat al ratei inflației, Fondul a optat pentru menținerea plasamentelor în titluri de stat de tipul obligațiunilor cu dobândă – benchmark, deși randamentul a fost net inferior ratelor de dobândă de pe piața monetară interbancară. Nu au fost inițiate demersuri de vânzare a acestora cu scopul constituirii de depozite la termen deoarece pierderea înregistrată din vânzarea acestora nu putea fi acoperită din dobânzile bancare. Aceste instrumente oferă însă siguranța fondurilor datorită emitentului – Statul Român, având asigurată totodată și lichiditatea prin existența unei piețe secundare a titlurilor de stat active asigurate prin intermediul băncilor comerciale în situația în care o nevoie stringentă de lichiditate ar impune vânzarea acestora pe piața secundară. Pe parcursul anului 2022 necesarul de lichiditate a fost acoperit din investițiile pe termen scurt și din cuponul anual generat de titlurile de stat.

Soldul titlurilor de stat, la valoare nominală, reprezentând imobilizări financiare, cumulat cu primele totale plătite la achiziționare, cuprinse în poziția Cheltuieli în avans, reprezintă cca. 52% din activele Fondului.

Primele de achiziție, reprezentate de diferența între prețul de achiziție și valoarea nominală a titlurilor de stat se amortizează proporțional, fiind preluate pe cheltuielile fiecărui exercițiu financiar, pe întreaga perioadă de deținere, conform reglementărilor prevăzute în OMFP nr. 1802/2014 cu modificările și completările ulterioare.

Structura și caracteristicile titlurilor de stat deținute de Fond se prezintă astfel:

Explicații	TOTAL	RO1227 DBN011	RO1323 DBN018	RODD24 CXRK47	ROHRVN 7NLN02	ROIN PAL298G4	ROOTLV C1MCW4	RO1631 DBN055
Scadență		26.07.2027	26.04.2023	28.07.2025	22.04.2026	24.10.2030	25.11.2024	24.09.2031
Valoare nominală achiziționată	224.485.000	87.330.000	20.320.000	7.000.000	3.000.000	60.315.000	31.510.000	15.010.000
Rata dobândă cupon		5,80%	5,85%	3,65%	4,85%	4,15%	3,70%	3,65%
Rată dobândă achiziție		3,99%	3,48%	3,21%	3,25%	3,34%	3,16%	3,05%
Primă achiziție	23.756.241	14.856.192	3.096.432	136.026	241.303	3.960.562	657.259	808.469
Prima amortizată	13.658.783	9.201.320	2.964.665	64.025	98.672	824.357	358.315	147.428
Rest de amortizat	10.097.455	5.654.872	131.767	72.001	142.631	3.136.205	298.944	661.041

➤ **Creanțe**, în valoare totală de 25.623.829 lei, reprezentând aproximativ 6% din activele Fondului, sunt compuse din:

- Dobânzi de încasat disponibilități și depozite bancare – 4.330.731 lei
- Dobânzi de încasat din cupoane titluri de stat – 3.971.963 lei
- Creanțe diverse – 337.682 lei
- Debitori diverși – 86.393.202 lei
- Ajustări pentru deprecierea creanțelor față de acești debitori – 69.409.749 lei.

Creanțele față de debitori diverși conțin în cea mai mare parte creanțele rezultate în urma plăților solicitate în cadrul angajamentelor de contragarantare, în valoare de 86.393.202 lei.

Pentru acestea, având în vedere caracterul incert al recuperării, au fost constituite ajustări pentru depreciere, la nivelul a 80,92% din valoarea creanțelor, respectiv suma de 69.409.749 lei, astfel valoarea netă a creanțelor, neacoperită prin ajustările de valoare fiind de 16.983.453 lei.

Urmare a deciziei CCR nr. 5/18.12.2020, cu ocazia inventarierii patrimoniului FRC, s-au solicitat confirmări din partea Fondurilor de Garantare, cu privire la estimarea gradului de recuperare a creanțelor, precum și a stadiului de recuperare al acestora. Prin adresele nr. 170/09.02.2023 și nr. RDCR 1800/17.03.2023 au fost primite răspunsurile din partea fondurilor și se evidențiază imposibilitatea evaluării unui grad de recuperare având în vedere faptul că demersurile necesare pentru recuperarea acestor sume depind de o serie de factori externi ce nu pot fi cuantificați. În contextul în care fondurile de garantare au transmis FRC că nu pot estima valoarea probabilă de încasat a acestor creanțe și în raport cu măsura 1 din Decizia Curții de Conturi nr. 5/18.12.2020, Directoratul a dispus măsurile ce se impun în vederea implementării Deciziei Curții, prin Decizia nr. 23/11.02.2021 și prin Decizia 45/16.03.2021.

De asemenea, nu a fost confirmată scoaterea din evidențe a creanțelor mai vechi de 3 ani deoarece nu au fost epuizate toate demersurile legale de recuperare.

În anul 2022 au fost plătite contragarantii în valoare totală de 15.821.388 lei și au fost recuperate sume în contul plăților anterioare în valoare totală de 2.716.540 lei, structura creanțelor reprezentând debitori diverși din plăți de contragarantii, pe fonduri de garantare fiind următoarea:

	SOLD LA 31.12.2021	PLATI	RECUPERĂRI	SOLD LA 31.12.2022
FLG FOCSANI	2.601.553	0	33.265	2.568.288
FLG SF GHEORGHE	392.215	0	0	392.215
FRGCIP	0	0	0	0
FNGCIMM	69.677.148	15.821.388	2.683.275	82.815.262
TOTAL	72.670.916	15.821.388	2.716.540	85.775.765

Datoriile Fondului, în valoare totală de 17.882.532 lei, sunt compuse în proporție de 84% din provizioane, respectiv: provizioane pentru litigii în valoare de 11.368.226 lei și provizioanele pentru contragaranții neperformante, în valoare de 3.577.527 lei.

Dat fiind specificul activității, respectiv contragarantarea garanțiilor acordate de fondurile de garantare pentru creditele și alte instrumente de finanțare contractate de către întreprinderile mici și mijlocii de la instituțiile de credit și alte instituții financiare nebancare, FRC constituie provizioane de risc, prevăzute prin OMFP nr. 1802/2014, la categoria "Alte provizioane", provizioane ce nu sunt deductibile fiscal, în conformitate cu prevederile Codului fiscal.

FRC realizează clasificarea portofoliului de garanții în sold, constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor pentru contragaranții neperformante, în conformitate cu reglementarea internă: "Norma privind calculul provizioanelor și ajustărilor pentru deprecierea creanțelor pentru portofoliul FRC" aprobată prin Decizia Consiliului de Supraveghere nr. 1/09.02.2022, iar necesarul de provizioane pentru contragaranții neperformante se determină semestrial.

Pentru data de 31.12.2022 necesarul de provizioane pentru contragaranții neperformante a fost determinat la nivelul de 3.577.527 lei, având în vedere structura expunerilor neperformante după cum urmează:

TIP EXPUNERE NEPERFORMANTA	VALOARE EXPUNERI	NECESAR PROVIZION
Cereri de plată depuse la fondurile de garantare	22.960.642	3.444.096
Înștiințare de neplată la bănci	2.996.020	119.841
IMM în insolvență	77.963	779
Expuneri standard contaminate	522.913	12.811
TOTAL	26.557.538	3.577.527

În anul 2022, operațiunile generate de constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor pentru contragaranții neperformante au constatat în:

- Utilizarea de provizioane, ca urmare a producerii riscului de plată a contragaranțiilor pentru care s-au constituit provizioane globale, în sumă de 2.698.005 lei;
- Regularizarea provizioanelor de risc, prin creșterea acestora pe seama cheltuielilor, ca urmare a determinării necesarului de provizioane pe baza soldurilor înregistrate în semestrul I 2022 cu suma de 306.816 lei;
- Regularizarea provizioanelor de risc, prin diminuarea acestora și reluare pe venituri, ca urmare a determinării necesarului de provizioane pe baza soldurilor înregistrate în semestrul II 2022 cu suma de 27.911 lei.

Totodată, FRC a reluat pe venituri provizioane pentru litigii aferente unor expuneri față de FNGCMM, în valoare de 22.106.402 lei și a constituit provizioane pentru litigii, în sumă de 17.300.052 lei, aferente litigiilor pierdute în prima instanță sau cu șanse ridicate de pierdere din estimările Societății și care vor genera ieșiri de numerar în anul 2023.

Provizioanele sunt recunoscute ca datorii (presupunând că pot fi realizate estimări corecte), deoarece constituie obligații curente la data bilanțului și este probabil că vor fi necesare ieșiri de

resurse pentru stingerea obligațiilor. Valoarea recunoscută ca provizion constituie cea mai bună estimare la data bilanțului a costurilor necesare stingerii obligației curente.

O datorie contingentă este o obligație potențială, apărută ca urmare a unor evenimente trecute, anterior datei bilanțului și a cărei existență va fi confirmată numai de apariția sau neapariția unui sau mai multor evenimente viitoare incerte, care nu pot fi în totalitate sub controlul entității; sau obligație curentă apărută ca urmare a unor evenimente trecute, anterior datei bilanțului, dar care nu este recunoscută deoarece: (i) nu este sigur că vor fi necesare ieșiri de resurse pentru stingerea acestei datorii; sau (ii) valoarea datoriei nu poate fi evaluată suficient de credibil.

Ulterior datei de 31.12.2020, au fost solicitate clarificări Fondurilor cu privire la contragaraniile ce pot face obiectul repunerilor în sold ulterior datei bilanțului (31.12.2020). În data de 15.03.2021 s-a primit răspunsul cu nr. de înregistrare RRG 5109/15.03.2021 cu privire la garanțiile contragarantate aflate în litigii cu băncile partenere, și pentru care s-au constituit provizioane în valoare de 15.951.708 lei. Acest posibil impact a fost evidențiat în datorii contingente cu valoarea corespunzătoare componentei de contragarantare, respectiv 10.218.972,69 lei.

La data de 31.12.2021 și 31.12.2022 nu s-au mai solicitat astfel de informații deoarece nu au fost reglementate prin convențiile încheiate cu fondurile de garantare. Menționăm faptul că aceste datorii vor influența nivelul provizioanelor pentru contragarantii neperformante pe măsura trecerii lor în adresele lunare de clarificare a soldurilor, la finalizarea litigiilor, conform prevederilor din convențiile încheiate cu fondurile de garantare și mai apoi prin repunerea pe sold a contragaraniilor pentru care se primește cererea de plată însoțită de sentința judecătorească definitivă.

La data de 31.12.2022 au fost evaluate potrivit prevederilor art. 359, alin. 4 din OMFP nr. 1802/2014 și au fost preluate în baza de calcul a provizioanelor neperformante, ca urmare a adresei de clarificări aferente soldurilor transmise de FNGCMM la 31.12.2022, cereri de plată pentru 12 contracte în valoare cumulată de 2.458.484 lei.

Capitalurile proprii, în valoare de 430.608.444 lei, reprezentând 96% din pasivele fondului, sunt compuse din capitalul social în valoare de 400.000.000 lei, rezerve legale în sumă de 5.303.284 lei, rezerve specifice în sumă de 21.144.215 lei și rezultatul exercițiului – profit de 4.160.945 lei.

În ceea ce privește capitalul social al FRC, în anul 2020 s-au instituit 2 sechestre asupra acțiunilor deținute de Fundația Post-Privatizare, după cum urmează:

1. Prin Decizia Directoratului nr. 20/07.02.2020 se dispune înscrierea în Registrul acționarilor FRC a mențiunilor cu privire la instituirea sechestrului asupra unui număr de 1.280.000 acțiuni, reprezentând 32% din totalul de 4.000.000 acțiuni proprietatea debitoarei FPP, cu o valoare nominală de 100 lei, în baza Înștiințării nr. 1389/2015/11.12.2019, Procesului verbal de sechestr încheiat la data de 11.12.2019, Încheierii emise la data de 16.12.2015, acte de executare emise de BEJA AEQUITAS prin executorul judecătoresc Ana Vasile Bogdan în dosarul de executare nr. 1389/2015, în baza titlului executoriu reprezentat de contract de credit nr. 302/27.04.2012, încheiat între Banca Transilvania și FPP, la cererea creditoarei EOS CREDIT FUNDING DAC prin mandatar EOS NEXT SERVICES SRL, precum și a interdicției de a efectua vreo tranzacție asupra acțiunilor, până la recuperarea creanței rezultate din titlurile executorii, în sumă de 3.194.196,28 lei, reprezentând debit restant la care se vor adăuga dobânzi și penalități până la achitarea integrală a creditului și cheltuielile de executare.
2. Prin Decizia Directoratului nr. 42/30.03.2020 se ratifica înscrierea în Registrul acționarilor FRC a mențiunilor cu privire la instituirea sechestrului asupra unui număr de 1.280.000 acțiuni, reprezentând 32% din totalul de 4.000.000 acțiuni proprietatea debitoarei FPP, cu o valoare nominală de 100 lei, în baza adresei de înființare a poprii din data de 25.02.2020 emisă de

BEJ Pârvan Violeta în dosarul de executare silită nr. 164/2016 la cererea creditorului CENTROCOOP, precum și a interdicției de a efectua vreo tranzacție asupra acțiunilor, până la recuperarea creanței rezultate din titlurile executorii: Sentința nr. 2127/02.05.2014 pronunțată de Tribunalul București în dosarul nr. 34980/3/2013, Sentința nr. 65/09.01.2015 pronunțată de Tribunalul București în dosarul nr. 40319/3/2014, Sentința civilă nr. 4725/11.09.2015 pronunțată de Tribunalul București în dosarul nr. 16053/2015.

Valoarea curentă a capitalurilor proprii susține scopul pentru care FRC a fost înființat, respectiv preluarea a până la 80% din riscurile de garantare ce se produc la nivelul fondurilor de garantare pentru garanțiile acordate IMM-urilor beneficiare a finanțărilor prin credite bancare.

Astfel, de la înființare, FRC a acordat contragarantii în valoare totală de aprox. 4 mld. Lei, din acestea plătind, la solicitarea fondurilor de garantare, angajamente în valoare totală de 106.000.431 lei, conform datelor prezentate mai jos:

An plată	Nr. plăți	Valoare plăți (lei)
2010	1	500.000
2011	21	3.060.469
2012	59	9.775.622
2013	92	11.893.323
2014	58	13.051.328
2015	53	8.174.783
2016	35	6.238.389
2017	35	8.740.235
2018	36	2.350.969
2019	63	7.722.980
2020	54	8.731.301
2021	53	9.939.644
2022	46	15.821.388
Total plăți FRC	606	106.000.431

Pentru îndeplinirea mandatului atribuit de acționarul principal, Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, prin actul normativ de înființare, respectiv OUG nr. 23/2009, Fondul are următoarele posibilități în ceea ce privește repartizarea profitului și respectiv acoperirea pierderilor:

- Art. 10 alin. (1): "Profitul realizat la sfârșitul exercițiului financiar se utilizează pentru constituirea rezervelor necesare acoperirii eventualelor pierderi";
- Art. 10 alin. (2): "Dacă rezervele constituite potrivit alin. (1) nu acoperă pierderea, diferența urmează să fie acoperită din bugetul de stat, în limita prevederilor bugetare anuale, prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice".

În raport cu prevederile legale specifice aplicabile, Societatea a efectuat în anul 2022 următoarele operațiuni:

- Acoperirea pierderii înregistrate la sfârșitul exercițiului financiar 2021, în sumă de 2.532.020 lei din rezervele statutare constituite în vederea acoperirii eventualelor pierderi, acestea ajungând la valoarea de 21.144.215 lei.

Profitul net realizat la 31.12.2022 în valoare de 4.160.945 lei, rămas după constituirea rezervei legale, va fi repartizat, după aprobarea Situațiilor financiare de către AGA FRC, în conformitate cu prevederile legale specifice Fondului, pentru constituirea rezervelor specifice necesare acoperirii eventualelor pierderi, conform art. 10 alin. (1) din OUG nr. 23/2009.

Cu toate că în prezent valoarea capitalurilor proprii și structura acestora sunt echilibrate în raport cu expunerile curente din angajamentele de contragarantare, în viitor, pe măsură ce se vor acumula solicitări de plăți din partea fondurilor de garantare, este posibil să fie necesară acoperirea de la bugetul de stat a pierderilor ce depășesc rezervele specifice constituite de Fond, pentru a face posibilă continuarea activității de susținere a sectorului IMM.

4. Contul de profit și pierdere la 31.12.2022

	2021	2022
VENITURI DIN EXPLOATARE, total din care:	1.680.277	919.791
Cifra de afaceri	769.317	757.596
Venituri din producția de imobilizări necorporale	0	80.238
Alte venituri din exploatare	910.960	81.958
VENITURI FINANCIARE	16.429.265	23.939.872
TOTAL VENITURI	18.109.542	24.859.663
CHELTUIELI DIN EXPLOATARE, total din care:	9.641.585	12.213.112
Cheltuieli materiale și utilități	129.425	193.394
Cheltuieli cu personalul și contracte mandat	6.412.803	7.280.542
Amortizare imobilizări corporale și necorp.	93.136	78.584
Cheltuieli cu chiria	444.997	372.767
Cheltuieli prestații externe	2.561.224	4.287.825
CHELTUIELI FINANCIARE	2.356.758	2.362.334
TOTAL CHELTUIELI	11.998.343	14.575.446
REZULTAT BRUT OPERAȚIONAL	6.111.199	10.284.218
Rezultat cu costul riscului, total, din care:	7.403.601	3.674.630
Ajustări de valoare nete pentru active circulante - debitori	4.202.695	10.844.258
Ajustări nete privind provizioanele	3.200.906	-7.169.628
REZULTAT TOTAL BRUT	-1.292.402	6.609.589
Impozit profit	1.239.628	2.118.165
REZULTATUL TOTAL NET	-2.532.030	4.491.424

Din structura veniturilor și cheltuielilor prezentată mai sus, se constată că Fondul realizează venituri financiare din plasarea resurselor disponibile și venituri din activitatea de bază, reprezentate de primele anuale de contragarantare și comisioane de gestiune a garanțiilor, asigurând acoperirea, din aceste venituri, a cheltuielilor de funcționare, respectiv: cheltuieli materiale, servicii și de personal, obținând un **profit operațional de 10.284.218 lei**, ceea ce confirmă faptul că, **FRC este, din punct de vedere operațional, o instituție financiară profitabilă și sustenabilă.**

Efectul financiar al operațiunilor derulate este reflectat prin Costul riscului ce cuprinde ajustările pe care Fondul le operează, care au generat în 2022 o cheltuială netă de 3.674.630 lei. Astfel, în anul 2022, au fost constituite ajustări pentru deprecierea creanțelor rezultate din contragaranțiile plătite, având în vedere rata istorică de recuperare a acestora de 19,08% ce au generat cheltuieli nete în valoare de 10.844.258 lei. Prin aplicarea ratei istorice (procent de ajustare) cheltuielile de

exploatare privind ajustările pentru deprecierea activelor circulante s-au diminuat corespunzător cu valoarea de 3.231.282 lei. Totodată, având în vedere riscurile de executare a angajamentelor existente în sold, Fondul constituie provizioane pentru contragarantii neperformante și litigii care au generat în 2022 venituri în sumă de 7.169.628 lei.

5. Angajamente de contragarantare

La data de 31.12.2022, Fondul are în sold angajamente de contragarantare în valoare totală de 30.331.371 lei, structura acestora pe parteneri și scadență reziduală fiind prezentată în tabelul următor:

PORTOFOLIU CONTRAGARANȚII ÎN SOLD LA 31.12.2022

FOND GARANTARE	TOTAL		SCADENȚĂ SUB 1 AN		SCADENȚĂ PESTE 1 AN	
	NUMĂR	SOLD	NUMĂR	SOLD	NUMĂR	SOLD
FNGCIMM	112	21.812.327	8	908.256	104	20.904.071
FLG CRAIOVA	2	615.183	0	0	2	615.183
FLG FOCȘANI	2	436.843	0	0	2	436.843
FLG SF. GHEORGHE	3	452.771	0	0	3	452.771
TOTAL	119	23.317.124	8	908.256	111	22.408.868

În cursul anului 2022 cadrul de reglementare a activității de contragarantare a fost constituit din Schema de contragarantare destinată sprijinirii accesului la finanțare al IMM - contragarantii de valori mari, Schema de contragarantare destinată sprijinirii accesului la finanțare al IMM - contragarantii de valori mici, Schema de contragarantare - ajutor de minimis pentru sprijinirea accesului la finanțare a IMM din sectorul agricol, precum și a convențiilor încheiate cu fondurile de garantare, prin intermediul cărora se implementează aceste scheme.

Totodată, pentru asigurarea continuității operaționale, s-au înaintat spre aprobare documentația privind schemele de contragarantare valabile până la data de 31.12.2023 pe baza avizului Consiliului Concurenței și actele adiționale la convențiile de contragarantare, aprobate de Consiliul de Supraveghere în ședința din 20.12.2017. Prelungirea schemelor de contragarantare a reprezentat soluția imediată pentru asigurarea continuității activității FRC, în condițiile în care Memorandum-ul transmis la Ministrul de Finanțe privind noile scheme de minimis ale FRC nu a fost înaintat spre aprobare Guvernului României.

În 2022 operațiunile de contragarantare nu au avut dinamică în contextul lipsei de solicitări de contragarantare pe convențiile generale ale fondurilor.

6. Impozitul pe profit

Având în vedere specificul activității FRC, ca instituție financiară specializată, activitatea sa nu este explicit reflectată în cadrul de reglementare contabil aplicabil, respectiv OMFP 1802/2014, precum și reglementările de natură fiscală aplicabile din Codul Fiscal, astfel că, deși Fondul înregistrează cheltuieli generate de provizioanele specifice de risc și ajustările pentru deprecierea activelor circulante, totuși datorează impozit pe profit, în condițiile în care aceste provizioane și ajustări de valoare nu sunt considerate deductibile fiscal în reglementările contabile și fiscale aplicabile Fondului.

Calcularea Impozitului pe profit

	31.dec.2022
Venituri din exploatare	27.470.047
Cheltuieli din exploatare	43.900.731
Profit/Pierdere din exploatare	-16.430.684
Venituri financiare	23.939.872
Cheltuieli financiare	2.362.334
Profit/Pierdere financiara	21.577.538
Rezultat brut	5.146.854
Venituri neimpozabile	26.550.255
Rezerva legala	330.479
Cheltuieli nedeductibile	35.381.849
Profit Impozabil an curent	13.647.969
Profit Impozabil	13.647.969
Impozit pe profit (%)	16%
Impozit pe profit	2.183.675
Bonificatie impozit (OUG 153/2020)	-65.510

7. Indicatori de performanță și riscuri specifice

Având în vedere specificul activității FRC, concretizat în mecanismul de contragarantare a garanțiilor acordate de fondurile de garantare în sprijinul IMM-urilor beneficiare de finanțări acordate de instituțiile de credit, indicatori relevanți, care reflectă gradul de adecvare a capitalului FRC la riscurile semnificative (de credit, operațional, etc.), nivelul de performanța a instituției, în procesul de analiza a stabilității financiare a FRC și a capacității de generare de resurse interne pentru desfășurarea continuă a activității, sunt:

1. Indicatorul de lichiditate imediată (active curente-stocuri/pasive curente) care relevă capacitatea FRC de a-și onora obligațiile pe termen scurt din activele curente este: 14,44 la 31.12.2022, față de 14,53 la 31.12.2021;

2. Indicatorul de solvabilitate, specific unei instituții financiare, care exprimă capacitatea instituției de a-și onora toate obligațiile față de terți: 287,05% la 31.12.2022, față de 299,93% la 31.12.2021, reprezentând gradul de acoperire a capitalului la activele ponderate la risc.
3. Indicatorii de performanță la nivelul anului 2022, în contextul înregistrării de profit comparativ cu anul 2021 când a fost înregistrată pierdere și nu au putut fi determinați acești indicatori, ROE a înregistrat o valoare de 1,04% și ROA de 1,02%.

Principalele riscuri la care este supus Fondul și politicile aplicate pentru gestionarea acestora sunt detaliate mai jos:

➤ **Riscul ratei dobânzii**

Fondul se confruntă cu riscul de dobândă datorită expunerii la fluctuațiile nefavorabile ale ratelor de dobândă relevante din piața monetară.

Schimbarea ratei dobânzii pe piață influențează în mod direct veniturile aferente activelor financiare purtătoare de dobânzi variabile, precum și valoarea reală a celor purtătoare de dobânzi fixe.

Pentru a compensa efectele diminuării ratelor de dobândă de pe piața monetară interbancară, în anul 2022, Fondul s-a orientat spre plasamente în depozite cu scadențe preponderent la 6 luni și spre fructificarea oportunităților de majorare a portofoliului de titluri de stat.

➤ **Riscul variațiilor de curs valutar**

Fondul este expus variațiilor cursului de schimb valutar, datorită faptului că angajamentele de contragarantare sunt exprimate în valuta creditului garantat precum și datorită condițiilor în care se face plata efectivă a contragaranției, respectiv în lei, la cursul valutar valabil în data plății garanției contragarantate. Pentru a contracara acest efect Fondul are posibilitatea de a constitui depozite în valută.

➤ **Riscul de credit**

Fondul este expus la riscul de credit dat fiind că prin contragaranțiile acordate preia o parte din riscul de credit asociat finanțărilor de care beneficiază întreprinderile mici și mijlocii, finanțări garantate, la rândul lor, de către fondurile de garantare.

Riscul de credit este controlat prin selectarea beneficiarilor de contragaranții în conformitate cu normele interne ale Fondului și prin monitorizarea contragaranțiilor acordate, conform procedurilor în vigoare.

➤ **Riscul operațional**

Fondul poate înregistra pierderi sau nerealizări ale profitului estimat, determinate de factori interni (derularea neadecvată a unor activități interne, erori involuntare efectuate pe personal etc.) sau de factori externi (condiții economice, schimbări în mediul bancar, în fondurile de garantare etc.).

Pentru a preveni apariția acestui tip de risc și a diminua efectele posibile, Direcția Managementul Riscurilor realizează evaluarea și monitorizarea factorilor potențiali de risc

operațional, în conformitate cu prevederile „Procedurii privind administrarea riscului operațional la nivelul FRC”.

➤ **Riscul reputațional**

Riscul reputațional este riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ce poate fi determinat de factori interni sau externi Fondului.

Pentru menținerea unei bune reputații, Fondul asigură aplicarea bunelor practici de guvernanta corporativă în sensul unei permanente comunicări cu publicul și cu utilizatorii externi de informații, prin intermediul site-ului propriu și a evenimentelor de specialitate în domeniul financiar la care participă.

Administrarea riscului reputațional se realizează activ de către structurile organizaționale cu atribuții în acest sens, pe baza programului de activitate și a strategiei de promovare a produselor specifice, a normelor și reglementărilor interne.

Totuși, Fondul nu poate preveni sau controla în totalitate factorii externi de risc reputațional care țin de conduita partenerilor de afaceri, respectiv fondurile de garantare și alte instituții cu care activitatea Fondului intră în conexiune.

➤ **Riscul de lichiditate**

Riscul de lichiditate reprezintă riscul ca Fondul să fie în imposibilitatea de a-și putea achita datoriile la scadență în condiții normale de activitate.

Resursele financiare ale Fondului au fost plasate în conformitate cu strategia de investire a resurselor financiare, urmărindu-se eficientizarea acestor plasamente în condițiile oferite de piața bancară. Periodic, în funcție de evoluțiile din piața financiar-bancară, au fost actualizate limitele maxime de expunere din activitatea de trezorerie și încadrarea băncilor în grupele de clasificare în funcție de mărimea activelor bancare.

Pentru a face față plăților de valori mari și neprevăzute, Fondul gestionează în dinamică fluxul de încasări și plăți previzionate și asigură o distribuție uniformă a scadențelor la plasamentele sale.

➤ **Riscul mediului fiscal**

Pentru FRC reglementările de ordin fiscal și contabil pot induce anumite riscuri în sensul că activitatea specifică Fondului, de instituție financiară, operațiunile financiare derulate de acesta nu sunt acoperite explicit de reglementările aplicabile, fiind mai apropiate de reglementările BNR aplicate instituțiilor financiare nebancare.

Astfel, faptul că provizioanele specifice de risc și ajustările pentru deprecierea activelor constituite de Fond, nu sunt recunoscute ca fiind deductibile în reglementările contabile și fiscale aplicabile, generează efecte financiare negative pentru Fond.

➤ **Riscul mediului de afaceri**

Specificul activității FRC, de preluarea a unei părți însemnate din riscul de credit al băncilor față de IMM-urile finanțate, prin acoperirea a până la 80% din garanțiile acordate de fondurile de garantare, face ca factorii negativi predominanți în economia românească

să fie resimțiți direct și cu toată intensitatea asupra Fondului.

Fondul a fost creat tocmai pentru a compensa în parte efectele negative ale crizei financiare începute în 2008 și a absorbit într-o anumită măsură efectele negative resimțite la nivelul agenților economici, băncilor creditoare și fondurilor de garantare, fiind practic ultima verigă din lanțul de finanțare-garantare-contragarantare care închide efectiv succesiunea pierderilor pentru finanțările garantate, absorbind cea mai mare parte a acestora, prin acoperirea până la 65% din finanțările garantate acordate IMM-urilor.

8. Direcțiile viitoare de dezvoltare a Fondului

În conformitate cu Programul de activitate al Fondului Român de Contragarantare pentru anul 2023, înaintat spre aprobare Adunării Generale a Acționarilor FRC, obiectivele de dezvoltare ale Fondului pe termen scurt sunt:

1. Consolidarea a mecanismului de contragarantare și garantare, prin acțiuni specifice, interne și externe, astfel:
 - a. Acordarea de contragaranții în favoarea fondurilor de garantare în baza schemelor de contragarantare destinate sprijinirii accesului la finanțare a IMM, contragaranții de valori mari și de valori mici, valabile până la data de 31.12.2023;
 - b. Acordarea de contragaranții în favoarea fondurilor de garantare în baza schemei de contragarantare destinate sprijinirii accesului la finanțare a IMM active, în sectorul agricol, valabile până la data de 31.12.2027;
 - c. Consolidarea parteneriatelor cu finanțatorii și fondurile de garantare ca element strategic;
 - d. Promovarea produselor FRC în sistemul financiar-bancar și mediul de afaceri, precum și creșterea reputației FRC ca instituție financiară specializată cu un rol bine definit în sprijinirea accesului IMM-urilor la finanțare;
 - e. Continuarea programelor Garant Construct și Innovation având în vedere prelungirea până la data de 31.12.2023 a cadrului temporar privind agresiunea împotriva Ucrainei.
 - f. Continuarea programelor Student Invest și Family Start, programe care pun accentul pe educație, asigurarea unei locuințe și acoperirea unor cheltuieli care încurajează natalitatea etc., care beneficiază de finanțare garantată de stat și de scheme de subvenții pentru acoperirea unor costuri accesorii instrumentelor de credit și garantare.
 - g. Participarea prin acordarea de garanții în numele și contul statului în cadrul schemelor de garantare administrate de MFP și ministerele de resort, astfel:
 - Garant Construct cu un plafon de garantare în valoare de 1.417 mil. lei. Estimăm că procesul de acordare se va relua începând cu luna martie 2023. Acest program va genera venituri în valoare de 1.659 mii lei până la sfârșitul anului. Numărul de contracte estimat este de 1.417 de garanții;
 - Innovation cu un plafon de garantare în valoare de 746 mil. lei. Estimăm că procesul de acordare se va relua începând cu luna martie 2023. Acest program va genera venituri în valoare de 820 mii lei până la sfârșitul anului. Numărul de contracte estimat este de 746 de garanții;
 - Family START cu un plafon de garantare în valoare de 250 mil. lei. Estimăm că se vor acorda garanții începând cu luna martie 2023. Acest program va genera venituri în valoare de 451 mii lei până la sfârșitul anului. Numărul de contracte estimat este de 6.250 de garanții;

- Student INVEST cu un plafon de garantare în valoare de 250 mil. lei. Estimăm că se vor acorda garanții începând cu luna martie 2023. Acest program va genera venituri în valoare de 451 mii lei până la sfârșitul anului. Numărul de contracte estimat este de 8.333 de garanții;
 - h. Includerea FRC în acordarea de contragarantii în cadrul altor programe guvernamentale cu scheme de ajutor de stat aplicabile în 2023;
 - i. Dezvoltarea/implementarea/optimizarea unor soluții informatice și de mentenanță în vederea automatizării proceselor/fluxurilor de acordare, informare, monitorizare, recuperare și raportare a garanțiilor/contragarantiilor și a ajutoarelor de minimis, precum și de administrare a resurselor umane, de evidență a litigiilor FRC, de management al documentelor, etc.
2. Dezvoltarea FRC ca partener eligibil al Comisiei Europene pentru execuția bugetului Uniunii Europene în cadrul gestiunii indirecte (Programul Invest EU):
- a. Inițierea unor noi demersuri de către FRC pentru a deveni partener al FEI în Programul Invest EU în condițiile neacceptării FRC ca partener de implementare în cadrul compartimentului Uniunii Europene;
 - b. Încheierea de către FRC, în calitate de partener de implementare în cadrul programului InvestEU, cu Comisia Europeană a Acordului de garantare.

9. Concluzii

Poziția și performanța financiară a FRC, așa cum sunt prezentate în Situațiile Financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2022 și în prezentul raport, reflectă natura particulară a FRC ca instituție financiară specializată. În contextul actual, ținând cont de efectele OUG 129/2020, de neacordare a unui plafon pentru programul "Investește în tine", de nelegiferarea schemei aprobate prin Decizia CE 58531/15.10.2020 ș.a. resursele puse la dispoziția Fondului sunt administrate cu maxim de diligență, în condiții de eficiență maximă și riscuri minime.

În prezent, în contextul economic al anului 2023, când economia românească se află pe un trend descrescător, având în vedere declinul economic și social generat de pandemia COVID -19, urmat apoi de conflictul armat din Ucraina care are toate semnele un conflict de uzură, de lungă durată, la nivelul Uniunii Europene s-au implementat și se vor mai implementa noi instrumente financiare stimulative pentru dezvoltarea sectorului IMM din țările membre, iar FRC își propune să participe creativ la susținerea creșterii și dezvoltării inițiativelor antreprenoriale.

Totodată pentru a asigura creșterea capacității de expunere pentru angajamentele de contragarantare și sustenabilitatea financiară a societății, Directoratul FRC a continuat, și pe parcursul anului 2022, demersurile pentru optimizarea operațională și pentru diversificarea activității societății.

În concluzie, în 2022, conducerea FRC a fost preocupată de asigurarea fluenței operațiunilor de contragarantare și garantare, precum și de aspectele privind asigurarea sustenabilității afacerii FRC, ca un element cheie pentru dezvoltarea și diversificarea activității societății, în beneficiul IMM și antreprenorilor români.

În ceea ce privește situația litigiilor cu Curtea de Conturi a României precizăm faptul ca prin decizia civila nr. 2101 pronunțată în data de 12.04.2019, Înalta Curte de Casație și Justiție a

dispus înaintarea dosarului nr. 4825/2/2014 către Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal pentru rejudecarea acțiunii formulate de FRC (privind anularea în parte a deciziei nr. 22/29.04.2014 emisă de Curtea de Conturi a României și a Încheierii nr. 78/08.07.2014 a Curții de Conturi a României – Comisia de Soluționare a Contestărilor).

După casare, dosarul a fost înregistrat sub nr. 5699/2/2019. Prin Sentința civilă nr. 1028/20.12.2019, Curtea de Apel București– Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins acțiunea ca neîntemeiată. FRC a formulat recurs împotriva Hotărârii nr. 1028/2019 din 20.12.2019 la data de 06.12.2021 Dosarul a fost înregistrat pe rolul ICCJ la 14.12.2021 și a primit termen de judecată în 05.10.2022.

10. Evenimente ulterioare

În data de 16.03.2023, prin Hotărârea AGA nr. 14, s-a modificat componența membrilor Consiliului de Supraveghere, după cum urmează:

1. numirea domnului Lixandru Ionel-Florian în calitate de membru provizoriu al Consiliului de Supraveghere începând cu data semnării contractelor, pe o perioadă de 4 luni cu posibilitatea prelungirii, pentru motive temeinice, până la maximum 6 luni;
2. constatarea vacanței poziției de membru a domnului Petrescu Alexandru, al cărei mandat a încetat în data de 24.02.2023;
3. contractul a fost semnat în data de 16.03.2023.

În data de 13.04.2023 a încetat de drept mandatul dlui Președinte al Directoratului Văleanu Alin ca urmare a Hotărârii AGA nr. 16/13.04.2023.

În data de 09.05.2023, prin Decizia CS nr. 10/09.05.2023 a fost numit dl Farmache Stere Constantin în calitate de Președinte al Directoratului FRC.

Precizăm faptul că numirile mai sus menționate sunt provizorii, până la data desemnării unor noi membri ai Consiliului de Supraveghere și Directoratului în conformitate cu prevederile OUG nr. 109/2011. Numirea provizorie a membrilor se efectuează în condițiile art. 64¹, alin. 3 și 5 din OUG nr. 109/2011.

Așa cum este detaliat în Nota 17.6 din situațiile financiare ale Societății, ulterior sfârșitului anului 2019, a izbucnit la nivel mondial o epidemie cu o nouă formă de coronavirus (numit COVID19), Organizația Mondială a Sănătății declarând existența unei "pandemii" în luna martie 2020. Măsurile impuse de diferite state (inclusiv România) în urma acestei pandemii au afectat economia în general, însă nu a afectat cifrele raportate de Societate la 31.12.2022.

În anul 2022 s-a declanșat conflictul din Ucraina, un eveniment cu un puternic impact economic și social de natură să amplifice economiile deja afectate de pandemia COVID-19. Acest conflict se desfășoară de un an de zile și nu există certitudini cu privire la încetarea acestuia în viitorul apropiat. Nici acest eveniment nu a afectat cifrele raportate de Societate la 31.12.2022.

Nu s-au consemnat alte evenimente ulterioare semnificative care să impacteze asupra situațiilor financiare ale Societății la 31 decembrie 2022.

DIRECTORATUL FRC,
FARMACHE STERE SURCEL ANDREIA
DIRECTOR ECONOMIC
TOMA ADINA

